

OTVARANJE TVRTKE ILI OBRTA?

Otvaranje obrta ili otvaranje tvrtke je pitanje koje muči sve one koji su se u barem jednom trenu odlučili za okretanje nove stranice u svom životu. Na žalost, puno je onih koji još uvijek nisu sigurni u razliku između obrta i tvrtke. Iz tog razloga vam donosimo iscrpan vodič u kojem ćete naći detaljne informacije i savjete kako se snaći u moru birokracije te, nadamo se, inspirirati ostale da se odluče za korak pokretanja vlastitog poslovnog pothvata.

1. Društvo s ograničenom odgovornošću

Jednostavno rečeno, društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) je svako ono društvo koje osniva jedna ili više osoba, a koje žele poslovati pod zajedničkim imenom. U RH je to najčešći oblik trgovačkog društva te ga može osnovati jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba koje unose uloge u unaprijed dogovoreni temeljni kapital koji ne može iznositi manje od 20.000,00 kn. Temeljni kapital se najčešće uplaćuje u cijelosti u novcu. Osnivačima je dozvoljen i djelomičan upis stvari i prava u temeljni kapital, ali je u tom slučaju najniži iznos koji se mora uplatiti u novcu 10.000,00 kn.

U Republici Hrvatskoj trgovačko društvo može osnovati svaka domaća ili inozemna pravna ili fizička osoba. To trgovačko društvo može biti društvo kapitala ili društvo osoba.

Društva kapitala su društvo s ograničenom odgovornošću, jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću i dioničko društvo. Društva osoba su javno trgovačko društvo, komanditno društvo i gospodarsko interesno udruženje.

Ustroj i osnivanje svakog pojedinog trgovačkog društva definiraju Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o sudskom registru, Pravilnik o načinu upisa u sudski registar i Zakon o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti. Za osnivanje bilo kojeg oblika trgovačkog društva vrijede neka opća načela i postupci, a u nastavku je opisan proces kod osnivanja d.o.o.-a, j.d.o.o.-a te obrta kao primjera samostalnog obavljanja djelatnosti.

Naziv društva (tvrtka)

Prije samog pokretanja postupka za osnivanje, osnivači tvrtke moraju definirati naziv društva. Na stranici <https://sudreg.pravosudje.hr/> možete provjeriti dostupna imena, s time da svakako pregledate i one tvrtke koje su u stečaju. Postoji još jedan trik, a to je sljedeći: naime, iako ne mogu postojati dvije firme s istim imenom, ipak ih postoji više s istim imenom. Ono što ih razlikuje je mjesto, odnosno, trgovački sud gdje su registrirani. To bi teoretski značilo da bi ime koje je "zauzeto" ipak mogli dobiti ukoliko tvrtku registrirate u drugom gradu. Važno je napomenuti da, u tom slučaju, sjedište tvrtke mora biti u tom gradu. Nadalje, ukoliko bi naziv društva sadržavao riječ „Hrvatska“ ili njezine izvedenice, prvo je potrebno dobiti suglasnost od Vlade RH ili državnog organa koji je ovlašten za izdavanje suglasnosti.

Odabir djelatnosti

Drugi korak se odnosi na odabir djelatnosti kojima ćete se baviti. Za tu svrhu poslužite se ovim linkom: Nacionalna klasifikacija djelatnosti (nova NKD 2007). Isto tako, ukoliko se želite baviti djelatnosti koje nema na popisu, to možete unijeti tzv. Zvezdicom " * " i onda opisno napišete željenu djelatnost, odnosno djelatnosti. Oko tog pitanja se svakako dodatno konzultirajte s javnim bilježnikom.

Važna napomena: Možete upisati koliko god djelatnosti želite, jer cijena je ista.

Poslovni prostor:

Kako bi se društvo moglo registrirati, nužno mora postojati adresa u RH na kojoj će biti prijavljeno sjedište društva.

Registracija kod trgovačkog suda i javni bilježnik:

Registarski sud na čijem je području sjedište društva nadležan je za upis u trgovački registar. Osnivanje d.o.o.-a se temelji na društvenom ugovoru ako ima više osnivača, odnosno na izjavi o osnivanju ukoliko postoji samo jedan osnivač. Osnivačkim dokumentom definiraju se naziv, sjedište, djelatnost društva, prava i obveze osnivača, tijela društva i elementi koji su važni za funkcioniranje društva.

Registraciju može u potpunosti provesti javnobilježnički ured koji prikuplja i sastavlja potrebnu dokumentaciju. U navedenu dokumentaciju se ubrajaju: Zapisnik o osnivanju, Prijavu članova društva, Prijavu za upis društva u sudski registar i Izjavu o nepostojanju nepodmirenih dugova. Troškovi javnog bilježnika su u prosjeku oko 2.500,00 kn. Nakon toga, potrebno je u otići u banku gdje se izvršava uplata temeljnog kapitala na prolazni račun banke te banka odmah izdaje potvrdu. S potvrdom o uplati temeljnog kapitala ponovno se odlazi kod javnog bilježnika koji kompletira zahtjev i šalje ga u Trgovački sud. Provjerom dokumentacije utvrđuje se njezina ispravnost i potpunost i kada se ona utvrdi, Trgovački sud upisuje društvo u Sudski registar, šalje Rješenje o upisu javnom bilježniku i potvrdu o OIB-u novoosnovanog društva.

Sudska naknada za upis u trgovački registar iznosi 400,00 kn, od čega je 100,00 kn za prijavu, a 300,00 kn za osnivanje.

Trgovački sud nakon upisa u sudski registar dostavlja podatke o upisu i na objavu „Narodnim novinama“ (cijena 900,00 kn).

Izrada pečata:

Kada se dobije potvrda o upisu u sudski registar, potrebno je izraditi pečat. Iako je aktualna Vlada donijela prijedlog o ukidanju pečata u RH, a službenog mišljenja i dalje na tu temu nema, savjet je da se pečat izradi.

Državni zavod za statistiku – određivanje matičnog broja:

Kako bi društvo dobilo svoj matični broj i šifru djelatnosti (prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti - NKD) potrebno je podnijeti zahtjev u Državnom zavodu za statistiku. Zahtjev se podnosi u roku od 15 dana od dobivanja potvrde o upisu u Sudski registar te mu se prilaže kopija iste, tiskanica RPS-1 (kupuje se u Narodnim novinama ili preuzima na <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Obrasci/11-Registri/Obrasci/RPS-1.pdf>) i kopija uplatnice o uplati sudske pristojbe (u iznosu od 55,00 kn). Nakon obrade zahtjeva Državni zavod za statistiku izdaje dokument „Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta“.

Otvaranje bankovnog računa:

U banci u kojoj je uplaćen temeljni kapital otvara se žiro-račun društva (banci je potrebno dostaviti kopiju Rješenja Trgovačkog suda i Obavijesti o razvrstavanju poslovnog subjekta) te je potrebno zatražiti prijenos temeljnog kapitala s prolaznog računa na otvoren žiro račun.

Za otvaranje žiro-računa trebate:

- Rješenje o upisu u sudski registar (priložiti presliku, izvornik dati na uvid);
- Obavijest o razvrstavanju DZS (priložiti presliku, izvornik dati na uvid);
- Pečat;
- Osobnu iskaznicu.

Banka tada izdaje potpisni karton na kojem su evidentirani osnovni podaci o društvu i ovlaštenicima društva koji mogu raspolagati sredstvima na žiro-računu.

Prijava na Poreznu upravu:

Prijava u sustav poreznih obveznika obavlja se u ispostavi porezne uprave i to prema sjedištu društva. Poreznoj upravi potrebno je dostaviti:

- Rješenje Trgovačkog suda;
- Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta;
- Potpisni karton;
- Ugovor o najmu poslovnog prostora;
- Ugovor o obavljanju računovodstvenih usluga ili izjava da će društvo samostalno obavljati poslove računovodstva;
- obrazac P-PDV – 1, samo ako društvo ulazi u sustav PDV-a.

Prijava na mirovinsko (MIO) i zdravstveno (ZO) osiguranje:

Nakon što je društvo dobilo Rješenje trgovačkog suda, Obavijest o razvrstavanju od DZS-a te je prijavljeno na Poreznoj upravi slijedi još prijava na mirovinsko i zdravstveno

osiguranje koja se mora napraviti najkasnije 15 dana od početka obavljanja djelatnosti, i to samo ako će društvo imati zaposlene.

Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (HZMO) podnosi se prijava tiskanicom M-11

Po početku poslovanja obveznika uplaćivanja doprinosa (društva). Uz tiskanice se obavezno prilaže i Rješenje s trgovačkog suda i Obavijest o razvrstavanju od DZS-a. HZMO obrađuje prijavu i dodjeljuje društvu registarski broj. Ukoliko se odmah prijavljuju i djelatnici, prijava djelatnika se podnosi tiskanicom M-1P kojoj se prilaže ugovor o radu.

Nakon prijave društva i djelatnika na Mirovinsko, podnosi se prijava društva kao obveznika doprinosa na zdravstveno osiguranje. To se obavlja Tiskanicom 1 kojoj se prilaže tiskanica M-11 P i ostali dokumenti s prijave na Mirovinsko. Obavlja se fizički na šalteru HZZO-a. Prijava djelatnika također se vrši preko Tiskаницe 1 ili ako je prijava na MIO napravljena elektroničkim putem, prijavu djelatnika HZZO obrađuje automatski.

Tablica okvirnih troškova osnivanja d.o.o.-a:

Temeljni kapital (min 2.500,00 EUR x 7,49)	=20.000,00
Troškovi javnog bilježnika (s dokumentacijom; cca)	= 2.500,00
Sudska pristojba pri registraciji	= 400,00
Pristojba po djelatnosti (min 1 x 150,00)	= 150,00
Objava – Narodne novine	= 900,00
Pristojba DZS-u	= 55,00
UKUPNO (minimalno, cca)	= 24.005,00

Članarina u Hrvatskoj gospodarskoj komori

Od 1.1.2016. d.o.o.-i su dužni uplaćivati članarinu mjesečno, do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, na račun HR8510010051700052620.

Visina mjesečne članarine za d.o.o. iznosi 1.083,00 kn, odnosno, 3.973,00 kn.

Iznos članarine ovisi o ukupnoj aktivni tvrtke, ukupnim prihodima i broju zaposlenih.

2. Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.)

Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću podoblik je d.o.o.-a. Razlika je u tome što se j.d.o.o. može osnovati na pojednostavljen način. To konkretno znači da se moraju koristiti obrasci zapisnika koji su prilozi Zakonu o izmjenama i dopunama ZTD -a i taj zapisnik vrijedi umjesto popisa članova društva, popisa ovlaštenih članova za vođenje poslova društva i sadrži izjavu člana uprave o prihvaćanju svog imenovanja te potpis svih članova.

Druga razlika se odnosi na sljedeće: j.d.o.o. može imati jednog do najviše tri osnivača, s time da samo jedan može biti član uprave. Temeljni kapital j.d.o.o.-a ne može iznositi manje od 10,00 kn koji se obavezno upisuje samo u novcu, a ukoliko temeljni kapital dosegne iznos od 20.000,00 kn ili više, počinju se primjenjivati odredbe Zakona kako je propisano za d.o.o.

Važno je naglasiti da j.d.o.o. mora formirati zakonske rezerve u visini jedne četvrtine dobiti iskazane u godišnjim financijskim izvješćima umanjene za iznos gubitka iz prethodnih godina, a za što d.o.o. nema obvezu.

Naziv društva (tvrtka):

Kako bi odabrali odgovarajući naziv vaše tvrtke, posjetite sljedeći link <https://sudreg.pravosudje.hr>, te na njemu provjerite postoji li društvo pod onim imenom koje vi želite. Preporuka je da se pripremi i nekoliko alternativnih naziva, za slučaj da se ime koje želite već koristi.

Registracija djelatnosti

Pod pretpostavkom da ste već prethodno upoznati s glavnom djelatnošću s kojom se vaša tvrtka bude bavila, otvorite sljedeći dokument:

Grafički prikaz procesa otvaranja j.d.o.o.

<http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nkd2007/nkd2007.pdf>

i iz njega izvucite djelatnosti s kojima se želite baviti. Važno je napomenuti da odaberete sve moguće djelatnosti koje će vam zatrebati. S obzirom da zakonom nije ograničen broj djelatnosti koje možete registrirati, preporučujemo da izvučete oko 50, ubacite ih u dokument i dostavite javnom bilježniku. Na samom početku je važno istaknuti što više djelatnosti, jer se naknadno ubacivanje djelatnosti naplaćuje.

Registracija kod trgovačkog suda i javni bilježnik:

Kod javnog bilježnika se popunjava gore navedeni zapisnik i potrebna dokumentacija koja obavezno mora biti potpisana i ovjerena od svih osnivača (trošak javnog bilježnika je u prosjeku 500,00 kn + izjava o nepostojanju dugovanja u iznosu 47,50 kn). Sa ovjerenom dokumentacijom odlazi se u banku gdje se na prolazni račun uplaćuje temeljni kapital u iznosu od 10,00 kn. Nakon što banka izda potvrdu o uplati temeljnog kapitala, odlazi se ponovno kod javnog bilježnika koji podnosi prijavu za osnivanje j.d.o.o.-a Trgovačkom sudu. Ukoliko je sva dokumentacija ispravna i potpuna, Trgovački sud u roku od 24 sata mora poslati rješenje o upisu j.d.o.o.-a u Sudski registar. Prijava se može podnijeti i fizički, ali onda proces upisa traje 3 do 7 dana. Za upis uplaćuje se sudska pristojba u iznosu od 60,00 kn i objava u „Narodnim novinama“ u iznosu od 200,00 kn.

Državni zavod za statistiku – određivanje matičnog broja:

Kod Državnog zavoda za statistiku predaje se zahtjev za dobivanjem Obavijesti o razvrstavanju poslovnog subjekta kojoj se društvo dodjeljuje matični broj i kojom se društvo razvrsta po djelatnostima prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti. Kod DZS-a se predaje se sljedeća dokumentacija: kopija rješenja Trgovačkog suda (a original na uvid), obrazac RSP 1 (kupuje se u prodavaonicama Narodnih novina ili se preuzima na <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Obrasci/11-Registri/Obrasci/RPS-1.pdf>) i uplata sudske pristojbe u iznosu od 55,00 kn.

Izrada pečata, prijava na poreznu upravu, mirovinsko i zdravstveno osiguranje:

Nakon što se dobije Obavijest o razvrstavanju prema NKD-u potrebno je izraditi pečat i prijaviti društvo na Poreznu upravu za upis u Registar obveznika poreza na dobit i PDV-a. Na kraju još preostaje prijaviti društvo i djelatnike na mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Dokumentacija koja se podnosi je ista kao i kod d.o.o.-a.

Članarina u Hrvatskoj gospodarskoj komori

Od 1.1.2016. j.d.o.o.-i su dužni uplaćivati članarinu mjesečno, do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, na račun HR8510010051700052620.

Visina mjesečne članarine za j.d.o.o. iznosi 42 kn.

Članstvo u komori i obveza plaćanja članarine prestaje brisanjem iz sudskog registra nadležnog Trgovačkog suda.

Tablica okvirnih troškova osnivanja j.d.o.o.-a:

Temeljni kapital	= 10,00
Troškovi javnog bilježnika (s dokumentacijom; cca)	= 500,00
Sudske pristojbe	= 60,00
Objava – Narodne novine	= 200,00
Izjava o nepostojanju nepodmirenih dugovanja	= 47,50
Članarina u HGK	=42,00
UKUPNO (minimalno, cca)	= 859,50

Važne napomene:

- Strani državljani mogu otvoriti j.d.o.o pod istim uvjetima kao državljani RH;
- Pri prelasku j.d.o.o.-a u d.o.o. mora se provesti revizija. Ukupan trošak prelaska j.d.o.o.-a u d.o.o. je oko 4000 kn ;
- J.d.o.o. može bez problema poslovati bez ijednog zaposlenog;
- Okvirna cijena knjigovođe za nova poduzeća iznosi od 400 do 500 kuna + PDV;
- Za prestanak društva potrebna je odluka članova društva. Na likvidaciju j.d.o.o. primjenjuju se iste odredbe kao i za likvidaciju klasičnog d.o.o. (članak 472. Zakona o trgovačkim društvima);
- Zatvaranje j.d.o.o.-a odvija se na isti način i pod istim uvjetima kao i zatvaranje d.o.o., s time da su načini prestanka propisani su člankom 466. ZTD-a.

3. Otvaranje obrta

Zakon o obrtu RH definira obrt kao "samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičke osobe sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluge na tržištu". Međutim, obrt može obavljati i pravna osoba, samo ako to ne čini na industrijski način.

obzirom na vrste, obrti mogu biti:

- Slobodni obrti. To su obrti za čije je obavljanje potrebno ispuniti samo opće uvjete, odnosno, ne traži se propisana stručna sprema.
- Vezani obrti. Svi oni obrti za čije se obavljanje, osim općih uvjeta, traži ispit o stručnoj osposobljenosti, odgovarajuća srednja stručna sprema ili majstorski ispit.
- Povlašteni obrti. Svi obrti čije je obavljanje moguće isključivo na temelju povlastice koju izdaje nadležno ministarstvo, ovisno o djelatnosti.

Uvjeti za otvaranje obrta

Ukoliko želite otvoriti obrt, ne smijete imati izrečenu sigurnosnu mjeru zabrane ili zaštitnu mjeru zabrane obavljanja djelatnosti sve dok ta mjera traje. Posebni uvjeti se odnose prvenstveno na stručnu osposobljenost, odgovarajuću srednju stručnu sprema ili položen majstorski ispit te udovoljavanje posebnim zdravstvenim uvjetima. Ukoliko ne ispunjavate ovaj poseban uvjet, možete obavljati vezani obrt ako na takvim poslovima zaposlite osobu koja udovoljava propisanim uvjetima.

Zajedničko obavljanje obrta

Kako bi se obavljale gospodarske djelatnosti, dvije ili više fizičkih osoba mogu zajednički obavljati obrt. Za tu vrstu vezanog obrta dovoljno je da jedna od osoba, uz opće, ispunjava i prethodno navedene posebne uvjete.

Strani državljani u Hrvatskoj mogu obavljati obrt pod istim uvjetima kao i državljani Republike Hrvatske. Dodatni uvjet postavljen je Zakonom o strancima koji propisuje potrebu pribavljanja poslovne dozvole, a koju izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Postupak otvaranja obrta

Nakon donošenja odluke o pokretanju registracije obrta preporučamo da najprije proučite osnovne odrednice, kao što su: općenite stavke o obrtu, mjesto registracije te pravne regulative.

U međuvremenu, savjetujemo da prikupite potrebnu dokumentaciju:

- preslika osobne iskaznice;
- preslika putne isprave, prijava boravka u Hrvatskoj ili preslika osobne iskaznice (ako postoji trajno nastanjenje u Hrvatskoj);
- dokaz da udovoljavate posebnim zdravstvenim uvjetima;
- dokaz o pravu korištenja prostora;
- za vezane obrte potrebno je priložiti dokaz o stručnoj spremi, položenom majstorskom ispitu ili ispitu o stručnoj osposobljenosti;
- ispuniti obrasce koje ćete dobiti u Uredu državne uprave ili preuzeti s interneta na ovoj stranici;
- izvršiti uplate za otvaranje obrta i troškove izdavanja obrtnice. Potrebne žiro račune i iznose ćete dobiti u Uredu državne uprave.

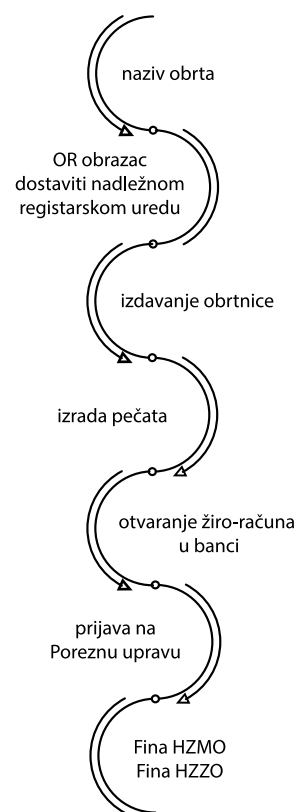
Koraci kod osnivanja obrta slični su kao i kod osnivanja trgovačkog društva, s time da je osnivanje obrta povoljnije i nešto jednostavnije.

Prvi korak

Prvo je potrebno definirati naziv obrta koji se sastoji od tri djela – željenog naziva, tipa obrta i imena i prezimena vlasnika.

Drugi korak

Kada se odredi naziv i djelatnost prema NKD-u, popunjava se obrazac OR (može se preuzeti sa www.hitro.hr) i koji se podnosi registarskom uredu nadležnom prema sjedištu obrta. Uz OR obrazac potrebno je priložiti i kopiju osobne iskaznice ili putovnice, dokaz da su zadovoljeni zdravstveni uvjeti (ako je to potrebno prema Zakonu), ugovor o najmu prostora gdje će se obrt registrirati i ako je potrebno, ovisno o vrsti obrta, dokaz o stručnoj spremi, položenom majstorskom ispitu ili ispit o stručnoj osposobljenosti. Također treba priložiti dokaz o uplati troškova registracije obrta (200,00 kn) i biljege (70,00 kn).

Treći korak

Nakon obrade zahtjeva o registraciji obrta, potrebno je u Uredu državne uprave preuzeti rješenje o registraciji tj obrtnicu. Iznimno, od 02.01.2016 do 01.01.2017. izdavanje obrtnice se ne naplaćuje tako da ukupan trošak osnivanja obrta u tom razdoblju iznosi 270,00 kn.

Četvrti korak

Nakon izdavanja obrtnice izrađuje se pečat, a idući korak je otvaranje žiro-računa u poslovnoj banci. U roku osam dana od početka obavljanja obrta morate ga prijaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu obrta, gdje možete odlučiti želite li od početka biti obveznici PDV-a jer to niste obvezni do razine primitaka od 230.000 kuna. U roku od 15 dana od početka obavljanja obrta morate ga prijaviti Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje i Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

Tablica okvirnih troškova osnivanja obrta:

Upravna pristojba	=270,00
Izdavanje obrtnice	=200,00
Uvjerenje o nekažnjavanju	=60,00
Liječničko uvjerenje (cca)	=350,00
Upis u obrtni registar	=70,00
UKUPNO (cca)	=950,00

Važna napomena:

Kod osnivanja obrta će vam od velike pomoći biti stranica <https://e-obrt.minpo.hr/> . Putem ove web stranice možete osnovati obrt bez odlaska u nadležna registarska tijela te dobiti zapise iz službenih evidencija: Osnivanje novog obrta, Status prijave za osnivanje obrta, Moj obrt/upis promjena, Dokumenti.

*Želimo Vam puno sreće u pokretanju vlastitog
poslovnog pothvata i uspjeha u poslovanju!*

Korisni linkovi:

- <https://sudreg.pravosudje.hr/>
- www.hitro.hr
- Nacionalna klasifikacija djelatnosti
- Popis banaka - HNB
- Fina
- Popis javnih bilježnika u RH
- Narodne novine
- Zakon.hr - Baza zakona RH s aktualnim izmjenama i dopunama
- Zakon o obrtu
- Obrtni registar RH
- Obrtni registar RH - obrasci
- E-obrt